

Paikallinen virka- ja työehtosopimus työaikapankista

1 § Sopimuksen tarkoitus

Tämä sopimus on kunta- ja hyvinvointialan pääsopimuksen 12 §:n mukainen paikallinen virka- ja työehtosopimus.

Tällä paikallisella virka- ja työehtosopimuksella sovitaan HYVTES:n sekä SOTE-sopimuksen III luvun 30 §:n mukaisesta työaikapankista.

2 § Sopimuksen soveltaminen

Sopimusta sovelletaan Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella Hyvinvointialan yleisen virka- ja työehtosopimuksen (HYVTES), Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön työ- ja virkaehtosopimuksen (SOTE-sopimus) piiriin kuuluvaan henkilöstöön, jotka noudattavat jaksotyöaikaa, yleistyyä aikaa, toimistotyöaikaa tai SOTE-sopimuksen liitteen 7 mukaista työaikaa, joka ei ole liukuvan työajan piirissä.

3 § Työaikapankkijärjestelmän tarkoitus ja tavoitteet

Työaikapankkijärjestelmä on osa joustavien työaikojen ja työaikajärjestelmien valikoimaa, jolla pyritään edistämään toiminnan tarkoituksenmukaista järjestämistä, tuottavuutta, kilpailukykyä ja henkilöstön työaikatoiveiden huomioonottamista, kuten työn ja perhe-elämän/vapaa-ajan yhteensovittamista, ja siten lisätä työhyvinvointia ja työssä jaksamista.

Työaikapankilla tarkoitetaan vapaaehtoisuuteen perustuvia työ- ja vapaa-ajan yhteensovitusjärjestelyjä, joilla vapaa-ajaksi muutettuja rahamääräisiä etuuksia voidaan paikallisesti sopimalla säästää sekä yhdistää toisiinsa pidemmällä aikavälillä hyvinvointialueen toiminnat ja henkilöstötilanne huomioon ottaen. Työaikapankkiin on liitetty myös mahdollisuus lainata työaikaa.

4 § Työaikapankkiin siirrettävät erät

Työaikapankkiin voidaan siirtää ajaksi muutettavia/aikana tarkasteltavia korvauksia seuraavassa suhteessa:

- 1 tunti lisätyötä	1 tunti plussaldoa
- 1 tunti 50 %:n ylityötä	1,5 tuntia plussaldoa
- 1 tunti 100 %:n ylityötä	2 tuntia plussaldoa
- 1 tunti sunnuntai- tai aattotyötä	1 tunti plussaldoa
- 1 tunti lauantaityötä	12 minuuttia plussaldoa
- 1 tunti iltatyötä	9 minuuttia plussaldoa
- 1 tunti yötyötä jaksotyössä (40 %)	24 minuuttia plussaldoa
- 1 tunti yötyötä muutoin (30 %)	18 minuuttia plussaldoa
- 1 tunti 50 %:n varallaoloa	30 minuuttia plussaldoa

- 1 tunti 20–30 %:n varallaoloa 12–18 minuuttia plussaldoa

Työnantaja voi määritellä toiminnallisista tarpeista johtuen kullakin toimialueella tai työyksikössä ottaako se käyttöön työaikapankin ja jos ottaa, mitkä yllä olevista eristä on mahdollista siirtää työaikapankkiin. Näissä rajoissa työntekijä voi päättää, mitä eriä hän haluaa siirtää pankkiin.

Työaikapankin käyttöönotto ja ehdot, mukaan lukien toimialueella tai työyksikössä mahdolliset siirrettävät erät, tulee käydä läpi toimialueen tai työyksikön työpaikkakokouksessa tai muussa yhteistoiminnallisessa menettelyssä.

5 § Työaikapankkiin siirrettävä ja työaikapankista lainattava enimmäismäärä

Työaikapankkiin voidaan kerätä enintään +77 h 30 min ja työaikapankista voi lainata enintään -16 h (Pelastuslaitos -24 h).

Työaikapankin enimmäismäärän ylitykset korvataan yksinkertaisen tuntipalkan (HYVTES:n sekä SOTE-sopimuksen III luku 23 §:n 1 mom.) mukaan noudattaen HYVTES:n sekä SOTE-sopimuksen III luvun 23 §:n 5 momentin määräyksiä korvausten suorittamisajankohdasta.

6 § Työaikapankkiin liittyminen

Työaikapankkiin liittyminen perustuu viranhaltijan/työntekijän vapaaehtoisuuteen.

Liittyminen tehdään kirjallisena. Riippuen siitä, mitä eriä henkilön omassa työyksikössä on mahdollista siirtää työaikapankkiin, työntekijä/viranhaltija voi siirtää työaikapankkiin kaikkia tämän sopimuksen 4 §:ssä mainittuja korvauksia tai vain nimeämänsä erät. Sopimus työaikapankkiin liittymisestä laaditaan toistaiseksi voimassa olevana.

Pöytäkirjamerkintä:

Työaikapankkiin liittyessään viranhaltija/työntekijä sitoutuu mahdollisuuksiensa mukaan yhdessä sopien toiminnan mahdollistamiin tässä sopimuksessa tarkoitettuihin työaikajoustoihin.

7 § Työaikapankkivapaiden antaminen, sopiminen ja pitäminen

Työaikapankin saldoa voidaan kuluttaa yhdessä sopien:

- toteutumamuutoksina meneillään olevan työaikajakson aikana työnantajan ja työntekijän/viranhaltijan välillä yhdessä sopien, tai
- etukäteen työvuorosuunnitteluvaiheessa suunnitellen työvuoroluettelon työaika työntekijän/viranhaltijan säännöllistä työaika lyhyemmäksi työnantajan ja työntekijän/viranhaltijan välillä yhdessä sopien.

1. Toteutumamuutokset meneillään olevan työaikajakson aikana

Viranhaltijan/työntekijän ja esihenkilön yhteisellä suullisella sopimuksella työaikapankkivapaata voidaan antaa toteutumamuutoksina joko yksittäisinä vapaapäivinä tai suunniteltua lyhyempinä työvuoroina.

Mikäli työntekijä lähtee pois työstä suunniteltua aikaisemmin työpaikalla noudatetun käytännön mukaisesti tai sopien siitä esihenkilönsä kanssa, vähenee työaikapankin saldo työaikajakson toteumaan jäävän vajauksen verran.

Soveltamisohje:

Sairauspoissaoloa, tilapäistä hoitovapaata tai muuta vastaavaa sovellettavaan työ-/virkaehtosopimukseen perustuvaa poissaoloa ei katsota tässä tarkoitetuksi työntekijästä johtuvasta syystä aiheutuneeksi työaikajakson vajaukseksi.

2. Työaikapankkivapaiden suunnitteleminen toiminnan tarpeista lähtien työvuorosuunnittelussa

Työaikajakson suunnitteluvaiheessa esihenkilö voi esittää työntekijälle/viranhaltijalle työaikapankkivapaiden pitämistä. Nämä työaikapankkivapaat suunnitellaan yhdessä sopien.

Työaikapankkivapaiden suunnitteleminen työaikajaksolle ei voi johtaa työaikapankin miinussaldon muodostumiseen ilman viranhaltijan/työntekijän suostumusta. Työaikapankin saldo ei voi olla negatiivinen enempää kuin -16 h (Pelastuslaitos -24 h).

3. Työaikapankkivapaiden suunnitteleminen työntekijän toiveista lähtien työvuorosuunnittelussa

Työntekijän tulee hakea työaikapankkivapaata hyvissä ajoin ennen työvuorolistan laatimista. Hyvissä ajoin tarkoittaa tässä esim. työyksikössä annetun tätä aikataulua koskevan tarkemman ohjeen mukaan.

Työnantaja päättää mahdollisuudesta antaa työaikapankkivapaata viranhaltijan/työntekijän pyytämälle ajalle ottaen huomioon toiminnalliset lähtökohdat.

Työnantajalla on oikeus toiminnan tarpeiden mukaan rajoittaa vapaiden antamista lomakautena sekä arkipyhäjaksojen aikana tai muina toiminnan kannalta kriittisinä ajankohtina.

Mikäli viranhaltijalle/työntekijälle ei ole mahdollista antaa hänen pyytämäänsä vapaata tai se voidaan antaa vain osittain, viranhaltijalla/työntekijällä on oikeus pyynnöstä saada asiasta kirjalliset perustelut.

Jos työaikapankkivapaan pitämisestä ei saada sovittua viranhaltijan/työntekijän toivomana ajankohtana, työnantajan tulee antaa esitys niistä ajankohdista, jolloin työaikapankkivapaan

pitäminen on mahdollista seuraavan puolen vuoden aikana. Jos tuolloinkaan viranhaltija/työntekijä ja työnantaja eivät pääse sopimukseen työaikapankkivapaan ajankohdasta, jää työaikapankkivapaa työaikapankkiin, kunnes sopimus ajankohdasta syntyy (tai työaikapankkisopimus puretaan tämän paikallisen työaikapankkia koskevan virka- ja työehtosopimuksen ehtojen mukaisesti).

4. Työaikapankkivapaiden ilmeneminen työvuoroluettelossa ja mahdolliset muutokset työaikapankkivapaisiin

Työvuoroluettelosta tulee ilmetä, mille päiville tai kuinka paljon (lyhennetyt työvuorot) etukäteen suunniteltua työaikapankkivapaata on työaikajaksolle sovittu.

Sopiminen työaikapankkivapaan ajankohdasta on molempia osapuolia sitova ja siitä voidaan poiketa vain keskinäisellä sopimuksella.

5. Muuta

Työaikapankkivapaan antaminen tulee huomioida työvuoroluettelon suunnittelussa siten, että työaikapankista vähennettävät tunnit vähentävät vastaavasti tehtävää työaika. Samalla periaatteella työaikajakson aikana tapahtuneet toteutumamuutokset vähentävät tunteja työaikapankista. Lisä- ja ylityörajat eivät kuitenkaan muutu. Jos työtä joudutaan kuitenkin teettämään enemmän kuin on suunniteltu, työaikapankista vähennetään vain tosiasiasa vapaina pidetyt tunnit.

Työaikapankkiin kertyneiden vapaiden pitäminen ei ole työajaksi luettavaa aikaa eikä vapaalla ole merkitystä lisä- ja ylityötä koskeviin määräyksiin.

Työaikapankkiin säästetyt erät eivät ole työssäolon veroista aikaa vuosilomaan oikeuttavia lomanmääräytymiskuukausia laskettaessa. Työaikapankkivapaat tulee antaa niin, että niillä ei ole vaikutusta viranhaltijan työntekijän vuosilomaoikeuteen. Työaikapankkivapaat annetaan sellaisissa jaksoissa, että kaikissa kalenterikuukausissa on vähintään 35 tuntia työtä tai työssäolonveroista aikaa (esim. vuosiloma).

8 § Työaikapankkivapaan ajalta maksettavat ansiot

Työaikapankkivapaan ajalta maksetaan varsinainen palkka.

9 § Työkyvyttömyyden vaikutus työaikapankkivapaisiin

Mikäli henkilö sairastuu ennen työaikapankkivapaan alkamista, siirtyy työaikapankkivapaa pyydettyä takaisin työaikapankkiin. Työaikapankkivapaan aikana sairastuttaessa työaikapankkivapaat siirtyvät takaisin työaikapankkiin sairastumista seuraavasta päivästä alkaen, mikäli työntekijä pyytää siirtoa ilman aiheetonta viivytystä.

Pöytäkirjamerkintä:

Työntekijän on esitettävä työkyvyttömyydestään luotettava selvitys, jollaisena pidetään lääkärintodistusta tai muuta luotettavaa terveydenhuoltohenkilökunnan antamaa todistusta (työntekijän oma ilmoitus ei ole riittävä selvitys). Sairastumisesta on ilmoitettava välittömästi esihenkilölle ja selvitys on toimitettava niin pian kuin mahdollista.

10 § Työaikapankkisaldo

Työnantaja huolehtii siitä, että työntekijällä on mahdollisuus saada tietoa pankissa olevasta saldosta.

Pöytäkirjamerkintä:

Työntekijä hyväksyessään työaikajakson työvuorolistan hyväksyy samalla työaikapankkiin siirrettävän saldon. Työaikapankkiin siirrettyjen tuntien alkuperää ei seurata (mistä palkkaeristä muodostuvat).

11 § Työaikapankkisalton korvaaminen rahakorvauksena

Työaikapankkiin kertynyt saldo voidaan suorittaa rahana vain poikkeuksellisissa tilanteissa, kuten virka-/työsuhteen päättyessä tai kun työaikapankki puretaan yksittäisen viranhaltijan/työntekijän osalta tai muusta viranhaltijan/työntekijän palvelussuhteeseen liittyvästä erityisestä syystä (esim. palkkausperuste muuttuu olennaisesti tai henkilö siirtyy toisen virka-/työehtosopimuksen piiriin) tai työaikapankkia koskeva paikallinen virka- ja työehtosopimus irtisanotaan.

12 § Työaikapankista eroaminen

Työaikapankista irtautuminen tapahtuu kirjallisesti. Irtisanomisaika on yksi (1) kuukausi, jonka kuluttua työaikapankista irtaantumien tulee voimaan seuraavan alkavan työaikajakson alusta lukien.

Esimerkki:

Työntekijä irtisanoo työaikapankkisopimuksen 1.1., työaikapankkisopimuksen irtisanomisaika tästä kuukauden kuluttua (1.2.), työjakso vaihtuu irtisanomisaajan aikana. Työjakso alkaa 26.1. ja päättyy 15.2. Ko. työntekijän työaikapankkisopimus päättyy työjakson päättyessä 15.2.

Vastaavaa yhden kuukauden irtisanomisaikaa sovelletaan myös tilanteessa, jossa viranhaltija/työntekijä haluaa tehdä muutoksia työaikapankkiin siirrettäviin eriin. Muutoksia ei voi tehdä useammin kuin kuuden (6) kuukauden välein. Muutokset tulee tehdä kirjallisesti.

Työaikapankista irtaannuttaessa tai palvelussuhteen päättyessä on pyrittävä siihen, että työaikapankkisaldo pidetään vapaana ennen työ-/virkasuhteen päättymisajankohtaa. Mikäli työaikapankkivapaita ei ole mahdollista pitää, maksetaan työaikapankkisaldo yksikertaisella tuntipalkalla viimeistään työaikapankista irtaantumista tai palvelussuhteen päättymistä seuraavassa mahdollisessa palkanmaksussa. Mahdollinen negatiivinen työaikapankkisaldo peritään palkasta yksinkertaisen tuntipalkan mukaan.

Työntekijän/viranhaltijan sopimus työaikapankista päättyy automaattisesti mm. seuraavista perustelluista syistä: palkkausperusteen muuttuminen olennaisesti tai henkilön siirtyminen toisen

virka- ja työehtosopimuksen piiriin. Näissä tilanteissa kertyneet työaikapankkivapaat tulisi ensisijaisesti pyrkiä pitämään pois mahdollisuuksien rajoissa ennen muutosta.

13 § Sopimukseen liittyvien erimielisyyksien ratkaisu

Paikallista sopimusta koskevat soveltamis- ja tulkintaerimielisyydet ratkaistaan paikallisten sopimusosapuolten välisissä neuvotteluissa. Soveltamista ja tulkintaa koskevat erimielisyydet ratkaistaan ensi sijassa sillä perusteella, mikä on ollut sopijaosapuolten yhteinen tarkoitus.

14 § Sopimuksen voimassaoloaika

Tämä sopimus on voimassa 1.2.2026 alkaen toistaiseksi. Tällä sopimuksella päivitetään asiasta aiemmin voimassa ollutta paikallista sopimusta. Sopimus voidaan molemmin puolin irtisanoa kolmen kuukauden irtisanomisaikaa noudattaen, minkä jälkeen noudatetaan asiasta annettuja valtakunnallisen virka- ja työehtosopimuksen määräyksiä.

Joensuussa xx.x.202x

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue

Kirsi Leivonen
hyvinvointialuejohtaja

Pirjo Manninen
henkilöstöjohtaja

Pasi Hyttinen
pääluottamusedustaja, JHL

Virve Mikkonen
pääluottamusedustaja, Juko

Heli Toroskainen
pääluottamusedustaja, Jyty

Tarja Orbinski
pääluottamusedustaja, Super

Mirva Kuronen
pääluottamusedustaja, Super

Markku Nuutinen
pääluottamusedustaja, Tehy

Vilja Laurila-Rontti
ao pj., pääluottamusedustaja, Tehy